



Arat

Teksti: Jarmo Manninen

Aroiksi kutsutaan kuuden etelä- ja keskiamerikkalaisen papukaijasuvun edustajia. Nimitys ara tulee tupi-intiaanien kielestä tarkoittaen isoa lintua. Arojen kuvaus kaikkia lajeja kattavasti on erittäin vaikeaa. Ne eivät ole välttämättä monivärisiä, isoja eikä kaikilla ole edes laajaa paljasta aluetta naamassa. Kuitenkin jokaisella on käsitys siitä, millaisia arat ovat ja usein varsinkin isot arat mielletään juuri niiksi oikeiksi papukaijoiksi. Jokaisella aralajilla on kuitenkin enemmän tai vähemmän höyhenetöntä aluetta kasvoissaan. Nokka on suhteellisen kookas päähän verrattuna. Lentosiluetissa huomio kiinnittyy pitkään kiillamaiseen pyrstöön, solakkaan pitkänomaiseen kroppaan sekä teräväkärkisiin siipiin. Istuma-asento on pysty. Lähisukulaisia aroille ovat aratinga-suvun aratit, mäntyaratti *Rhynchopsitta spp.* sekä esim. kulta-aratti, *Guaruba guarouba*, jotka kuuluvat arojen kanssa samaan *Aratinginae*-alaheimoon.

SUVUT JA LAJIT

Etelä-Amerikan rariteettikomitea jakaa arat seuraaviin kuuteen sukuun. Nimien linkit ohjaavat kuviin ja Birdlife.org sivuille.

Anodorhynchus

Hyasinttiara

- *Anodorhynchus hyacinthinus*, Hyacinth Macaw, Hyacinthine Macaw, Hyacinthara, Hyacinthara

Parana-ara

- *A. glaucus*, Glaucous Macaw, Glaucus Ara, Türkisara, MeerblauerAra
- Todennäköisesti laji on kuollut sukupuuttoon. Ei havaintoja 60-luvun jälkeen.

Indigoara

- *A. leari*, Indigo Macaw, Lear's Macaw, Lear-Ara, KleinerHyacinthara

Cyanopsitta

Siniara

- *Cyanopsitta spixii*, Spix's Macaw, Little Blue Macaw, Spix-Blauara, KleinerBlauer Ara

Ara

Sinikelta-ara

- *Ara ararauna*, Blue-and-yellow Macaw, Blue and Gold Macaw, Yellow-breasted Macaw, Ararauna, Gelbbrustara

Sinikurkkuara

- *A. glaucogularis*, Blue-throated Macaw, Caninde Macaw, Wagler's Macaw, Blaulatzara (Caninde-Ara)

Smaragdiara (sotilasara)

- *A. militaris*, *A. m. militaris*, Military Macaw, Kleiner Kolumbischer Soldatenara
- *A.m. boliviana*, Bolivian military Macaw, Kleiner Bolivianischer Soldatenara



Hyasinttiara (*Anodorhynchus hyacinthinus*)
Kuva: Milla Törhönen



Sinikurkkuaroja (*Ara glaucogularis*)
Kuva: Milla Törhönen

- *A. m. mexicana*, Mexican military Macaw, Kleiner Mexikanischer Soldatenara

Panamanara

- *A. ambiguus*, Great Green Macaw, Buffon's Macaw, Grosser Soldatenara
- *A. a. ambiguus*
- *A. a. guayaquilensis*

Puna-ara

- *A. macao*, Scarlet Macaw, Red and yellow Macaw, Arakanga, Hellroter Ara
- *A. m. cyanoptera*

Vihersiipiara

- *A. chloropterus*, Red-and-green Macaw, Green-winged Macaw, Crimson Macaw, Grünflügelara, Dunkelroter Ara

Bolivianara

- *A. rubrogenys*, Red-fronted Macaw, Red-cheeked Macaw, Rotohrara, Rotstirnara

Joikuara

- *A. severus*, Severe Macaw, Chestnut-fronted Macaw, Rotbugara, Ara severa
- *A. s. severus*
- *A. s. castaneifrons*

Orthopsittaca (synonyymit Ara)

Savanniara

- *Orthopsittaca manilatus*, Red-bellied Macaw, Rotbauchara

Primolius (synonyymit Ara ja Propyrrhura)

Brasialianara

- *Primolius maracana*, Blue-winged Macaw, Illiger's Macaw, Rotrückenara, Marakana

Sinipääara

- *P. couloni*, Blue-headed Macaw, Coulon's Macaw, Blaukopfara, Gebirgsara

Sepelara

- *P. auricollis*, Yellow-collared Macaw, Goldnackenara, Halsbandara

Diopsittaca (synonyymit Ara)

Pikkuara

- *Diopsittaca nobilis*, Red-shouldered Macaw
- *D. n. nobilis*, Hahn's Macaw, Hahn's Zwergara
- *D. n. cumanensis*, Noble Macaw, Lichtenstein's Zwergara
- *D. n. longipennis*, Long-winged Macaw, Neumann's Zwergara.



Puna-ara (Ara macao)
Kuva: Milla Törhönen



Joikuara (Ara severus)
Kuva: Miku Kleimola



Pikkuarapariskunta (Diopsittaca nobilis)
Kuva: Juha Parkkinen & Marko Liekola

ELINTAVAT

Elintavoiltaan ja elinalueiltaan arat ovat hyvin toisistaan poikkeavia. Jotkut ruokailivat pääsääntöisesti maassa, toiset korkealla puiden latvustoissa. Osa on äärimmäisiä ravintospesialisteja, ja osa enemmänkin opportunisteja ravinnon suhteen.

Tutkijat ovat mittailleet arojen nokkia, ja jokaiselle onkin löytynyt sopivan kokoinen pähkinä aukaistavakseen. Lajinsuojelukampanjoissa juuri kyseisten puiden kasvatusta ja suojeluhankkeet ovatkin merkittävässä asemassa. Muita uhkia lajien säilymiselle ovat salametsästys lemmikkikaupan ja perinneasujen tarpeisiin, maankäytön muutokset sekä pesimäalueiden häviämiset niin ihmisen kuin luonnonkatastrofien seurauksina.

Arojen vierailut joentörmillä on tutkittu hyvin, eikä nykyisellään uskota enää pelkäävän myrkytysoireiden neutraloimiseen, vaan mineraalivarastojen täydentämisen katsotaan olevan määräävämmässä asemassa, etenkin natriumilla näyttäisi olevan oletettu isompi rooli.

Asuinalueet vaihtelevat trooppisista sademetsistä kuiviin ruohoaroihin. Arat liikkuvat erisuuruissa parvissa erityisesti pesimäkauden ulkopuolella taikka pareina. Yksikään laji ei ole kuitenkaan erakko. Parvi voi koostua perhekunnasta taikka useasta erisukuisesta linnusta. Pesintä tapahtuu joko muista erossa (kaikki aitoarat), perhekuntana (esim. savanniara) taikka parvena (esim. bolivianara).

Joenvarsitörmillä arat vierailevat myös yhdessä muiden papukaijosten kanssa.

HOITO JA RUOKINTA

Luonnossa papukaijat käyttävät valveilloajastaan reilun kolmanneksen ravinnon etsimiseen ja syömiseen. Kotioloissa tulee ruokintaan panostaa aikaa ja vaivaa eikä tyytyä pelkästään pikaruokiin. Jo yksistään ruokailu on iso osa virikkeellisen elämän tuottamista lemmikille. Samoilta sijoilta tarjottu ravinto yksipuolisine sisältöineen ei riitä. Pelkästään ruokakupista tarjottu ruoka ei ole tarpeeksi. Ruokaa voi piilottaa tai ripustaa eri puolille häkkiä. Kuivaruokia



*Kylpeviä puna-aroja (Ara macao).
Kuva: Essi Laavainen*

kuten pähkinöitä voi piilottaa puu- ja pahlakoihin taikka porata reikiä orsiin ja työntää niitä sitten reikiin. Hedelmiä voi laittaa niitä varten valmistettuihin koreihin ja puikkoihin.

Virikkeisiin kuuluu myös kylpemismahdollisuuden suominen. Pienemmille voi laittaa kylpyvadin, mutta isoimpia on kätevämpi suihkuttaa sumuttimella taikka viemällä kylpyhuoneeseen. Isot arat eivät kylpiesään astu veteen vaan istuvan astian reunalla, joten astian on syytä olla tukeva.

Isot arat ovat pähkinöiden suurkuluttajia, mutta pienet lajit, vaikkakin esim. savanniaran pääravintona on pääasiassa mauritiapalmun hedelmät, eivät käytä ravinnokseen yhtä rasvapitoista ravintoa kuin isot, vaan niiden ruokailutavat muistuttavat enemmän aratteja.

Luonnossa papukaijat käyttävät ravinnokseen mm. kypsymättömiä pähkinöitä sekä hedelmiä, joiden ravintopitoisuudet ovat erilaiset kuin kypsytettyjen. Lisäksi liikuntamahdollisuus kotioloissa ovat rajalliset. Isot lajit tuskin koskaan kärsivät liikalihavuus-



Sinikelta-ara (Ara ararauna)

Kuva: Oki Koskinen

desta, sitä vastoin pienempien kohdalla sisäelimiin ja vatsaonteloon voi varastoitua aivan huomaamatta terveydelle haitallisia määriä rasvaa ellei panosta oikeanlaiseen ravintoon ja mahdollisuuteen energian kulluttamiseen lentämällä.

Poikasvaiheessa ravinnon tulisi kuitenkin olla mahdollisimman luonnonmukaista, jotta vältytään kehityshäiriöiltä. Rasvan puutos ravinnosta johtaa myös A-vitamiinin puutokseen, mikä on yleistä isoilla aroilla.

Jokaisen lajin luontaiseen ravintoon kuuluvat myös kasvien lehdet, silmut ja kukinnot sekä marjat ja siemenet.

Arat ruokailevat luonnossa normaalisti aamupäivällä ja iltapäivällä. Keskipäivä vieteään leväten ja seurustellen muiden kanssa. Nukkuma-alueille siirrytään pareittain, perhekuntina taikka parvena. Osa yöpyy kolossa toiset oksilla kasvillisuuden suojassa. Häkkiöissä ainakin yhden orren tulisi sijoittaa mahdollisimman korkealle, vähintään hoitajan silmäntasolle. Pönttö pitäisi olla niillä lajeilla, jotka sitä käyttävät nukkumiseen.

Isot arat tarvitsevat vapaata tilaa päänsä päälle yli puoli metriä, jolloin häkin korkeus on jo huoneen katossa. Käyttäytymiskirjallisuudessa väitetään virheellisesti tällaisen järjestelyn johtavan uhmakäyttäytymiseen ja hoitajan dominointiin, mikä ei kuitenkaan pidä paikkansa.

Yksikään aralaji ei ole muuttolintu eikä varsinainen kiertolintu, kuten vaikkapa tutut undulaatit tai neitokakadut, jotka voivat ravinnon taikka juomaveden etsinnässä lentää satoja kilometrejä vuorokauden aikana. Joillakin lajeilla kuten panamanaralla on kuitenkin vuodenaikaista liikehdintää ruokailualueelta toiselle siirryttäessä. Kuitenkin myös arat tarvitsevat liikuntaa. Isoille aroille kotioloissa riittävän ison häkin järjestäminen on mahdotonta. Pienemmät arat tarvitsevat myös mahdollisimman ison häkin. Isoille on käytännöllisintä järjestää oma huone taikka pitää vapaana mahdollisimman usein, mutta aina kuitenkin valvotusti. Jos pienempiä lajeja ei voi pitää vapaana, tulisi niidenkin häkki olla vähintään kahdesta kolmeen metriä pitkä.

Häkkiä valittaessa tulisi katsoa, ettei verkon silmäkoko ole niin iso, että lintu saa päätänsä siitä läpi. Myös köydet ja muut roikuvat sisusteet tulee olla kiinnitettynä myös alapäästä taikka sitten olla niin jäykkiä, etteivät ne voi missään oloissa kiertyä linnun kaulan ympärille.

Arat ovat hyvin hoidettuna erittäin kestäviä ja terveitä lintuja. Yleisimmät syyt tautien puhkeamiseen on gram-negatiivisten bakteerien lisääntyminen, joka voi olla seurausta mm. stressistä, sairaudesta tai yleiskunnan heikkoudesta. Helpoin tapa pitää lintu terveenä on huolehtia ympäristön puhtaudesta, oikeanlaisesta ravinnosta ja liikkunnasta. Juoma- ja ruokakupit tulee puhdistaa päivittäin, samoin on kerättävä pois kaikki pilaantuva ruoka. Myös hoitajan on syytä pestä kätensä ja joskus voi olla syytä vaihtaa ulkoiluvaatteet päältänsä ennen linnun käsittelyä. Ilmanpuhdistin on välttämätön hankinta etenkin jos taloudessa on muita eläimiä ja lintuja.

PESINTÄ

Pesimäpaikat ja pesintä yleensäkin vaihtelee melkoisesti. Kaikki arat pesivät kuitenkin onkaloissa oli se sitten maassa tahi puussa. Isot arat pesivät vain kerran vuodessa ja voivat pitää pesimisessä myös väli vuosia. Pienemmät lajit munivat isompia pesueita ja jopa useasti vuodessa. Pienemmät lajit vaativat kotioloissa usein myös hieman hämärämmän valaistuksen pesäpaikan ympäristöön.



Vihersiipiarapariskunta (*Ara chloropterus*)
 Kuva: Jarmo Manninen

Nuoret linnut muistuttavat aikuisia, vain silmien väri, nokan väri, värimerkit höyhenpuvussa ja pyrstön pituus voi kertoa osviittaa iästä. Tarhaoloissa arat tulevat sukukypsiksi aikaisemmin kuin luonnossa. Pienimmät lajit ovat aikuisia jo 2-4 vuoden iässä, mutta isot lajit kasvattavat kokoaan vielä yli 6-vuotiaina.

Pesäpoikasaika vaihtelee melkoisesti. Pienillä lajeilla pesässä viihdytään 10 viikkoa mutta isot aina 14-viikoiksi. Poikaset voivat olla vielä emojensa seurassa seuraavaan pesintäkertaan saakka. Joillakin lajeilla edellisvuoden poikaset auttavat seuraavan poikueen hoidossa.

Ulkoisia sukupuolieroja aroilla ei ole. Naaraan voi erottaa koirasta varmimmin DNA-testillä. Epäluotettavimpia keinoja on koon, kallon muodon, nokan kaarevuuden ja leveyden vertailu. Tähytyksellä suoritettava määritys on suorittajan pätevyydestä riippuvaisuuden lisäksi terveydelle vaarallinen toimenpide. Pienemmillä lajeilla myös punaisten höyhenten laajuudessa ja sävyssä voi havaita eroja. Luonne eroja sukupuolten välillä ei ole.

Luonnossa arat pariutuvat vain samanlajisen kumppani kanssa. Luonnottomissa oloissa, joiksi voi kutsua nyt myös osaa arojen levinneisyysaluetta, lajiristeyvät ovat kuitenkin mahdollisia. Lähes kaikki isot arat keskenään sekä pienemmät arat jopa joidenkin arattien kesken voivat saada jälkeläisiä. Kaikki eivät ole suinkaan lisääntymiskykyisiä. Tällaisia ovat esim. sinikelta-aran ja hyasinttiaran jälkeläiset.

Tunnetuimmat hybridit ovat sinikelta-aran ja puna-aran risteytymät, joita kutsutaan catalina-aroiksi. Syyt hybridien kasvatukselle ovat pelkästään taloudelliset ja ihmisten turhamaisuus. Sinikelta-arat saavat useampia naarasjälkeläisiä ja puna-arat taas koiraita, jolloin niistä on "ylitarjontaa" hybridikasvatuksen alkuaikoina.

Hybridien takaisinristeytys ei tuo koskaan takaisin puhdasta lajia, vaikka ne ulkoisilta ominaisuuksiltaan voikin sellaiselta vaikuttaa. Ilmeisesti lajikäsitys on joillakin vanhoillinen, jonka mukaan yksilöt, jotka tuottavat lisääntymiskykyisiä jälkeläisiä olisivat yhtä ja samaa lajia. Näin ei kuitenkaan ole. Esim. sinikelta-aroja kauppiaiden keskuudessa kerrotaan olevan kahta alalajia. Se ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä kun risteytetään oranssi-vatsa keltavatsan kanssa, saadaan pelkästään keltavatsaisia poikasia. Jos nämä olisivat kahta eri alalajia, tulisi poikasista vanhempien sekoituksia eikä vallitsevan ominaisuuden omaavia. Sinikellän ja puna-aran jälkeläisien tuli siis olla vallitsevan ominaisuuden mukaisia. Sitä ne eivät ole, vaan vanhempiensa ulkonäön sekoituksia. Samoin on myös muiden aralajien hybridien osalla.

Arat muodostavan pysyvän parisuhteen kumppaniinsa ja osa on todella nirsoja puolisovalinnassa. Parilintuina arat voivat olla kotioiloissa ongelmallisia ellei lintujen sosiaalistamiseen kiinnitetä huomiota. Usein juuri arat valitsevat perheestä mielihenkilön johon kiintyvät syvästi. Jokaisen perheenjäsenen tulisi yrittää miellyttää perheen lemmikkiä kaikin tavoin, jotta vältettäisiin sitoutuminen yhteen ihmiseen.

Lemmikkilinnut Kaijuli ry:n lintupäivät ovat erinomaisia tapahtumia esim. papukaijan sosiaalistamiseen ja elämysten tuottamiseen lemmikillesi.



Nuori vihersiipiara (*Ara chloropterus*)
 Kuva: Jarmo Manninen >

Arat kuten muutkaan papukaijat eivät muodosta hierarkkisia suhteita toisiinsa tai toisiin pareihin. Kumpikaan sukupuoli ei ole toistaan dominoivampi vaan suhteet ovat yksilöllisiä. Pesitystä suunnittelevan tulisi olla kaukonäköinen ja hankkia linnut nuorina, jolloin ne hyväksyvät ja kiintyvät toisiinsa helpommin. Aikuisina yhdistetyt arat eivät välttämättä koskaan aloita pesintää, jollei tarjottu puoliso ole sattumalta juuri sopiva. Ne kyllä tulevat poikkeuksetta toistensa kanssa toimeen, mutta ei sen enempään. Helpoiten isoista aroista hyväksyy puolison hyasinttiara ja vaikeinta on viher-siipiarojen kanssa (Rosemary Low).

LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN

Arat ovat erittäin herkkiä ja tunteellisia. Niitä ei saa koskaan rangaista taikka pakottaa tekemään mitään. Suhteeseen voi tulla säröjä jo pelkästä huutamisesta. Arojen muisti on todella pitkä ja epämiellyttävät asiat on vaikea unohtaa. Yksikään papukaija ei esimerkiksi pelkää ihmisen kättä luonnostaan, vaan sillä on kädestä huonoja kokemuksia. Se on voitu ottaa väkisin kiinni esim. kynsien leikkuun yhteydessä. Yksikään aralaji ei ole toista herkempi puremaan ihmistä, vaikka niin esim. punaarasta tällaista väitetäänkin.

Kaikki arat ovat erittäin älykkäitä. Älykkäinä eläiminä ne tarvitsevat paljon virikkeitä niin häkkiinsä kuin sen ulkopuolellekin. Huonosti voiva ara voi alkaa nyppiä höyheniään ja jopa pureskella syviä haavoja aina luuhun asti tai käyttäytyä aggressiivisesti hoitajiinsa kohtaan. Pitkän poikas- ja nuoruusvaiheen vuoksi luovutusikäiset arat ovat vielä keskenkasvuisia ja tarvitsevat omistajaltaan ohjausta ja opetusta itsenäistymiseen.

Arat kuten kaikki muutkin papukaijat äännelevät aamuin ja illoin. Jatkuva huutelu ei ole normaalia. Isojen ääni on voimakasta ja karkeaa kraakunaa pienillä lajeilla huomattavasti korkeampiin äänialoihin yltävää kirskunaa. Ääntelyllään arat ilmaisevat olemassaolostaan muille aroille ja jokaiselle elolliselle. Kutsuhuudot voivat tulla ongelmaksi jollei asu haja-asutusalueella. Aran voi opettaa käyttämään kaikkein voimakkaimman kraakunan sijaan esimerkiksi vihellystä, sanallista tervehdystä tai jotain korvaa miellyttävää pulinaa.



Tämän sinikelta-aran (Ara ararauna) kehonkieli on uhkaavaa.

Kuva: Jarmo Manninen

Papukaijat käyttävät paljon ns. kehonkieltä kommunikoimiseen ja näihin tulisi kiinnittää erittäin paljon huomiota, sillä kaikki eleet eivät ole aivan helposti huomattavissa. Äärimmäiset tunnetilan on helppo huomata, mutta ennen kuin tilanne on edennyt katastrofiin, olisi kaiken voinut välttää jo aikaisemmin, jos olisi pystynyt tulkitsemaan lintuaan oikein ja ajoissa.

Arat muodostavat luonnossa elinikäisen parisuhteen. Pesimäaikana ne puolustavat kiihkeästi pesäänsä tunkeilijoiksi olettamiltaan. Tällöin myös uhaksi koettua voidaan vahingoittaa fyysisesti. Normaali-oloissa arat eivät pure lajikumppaneitaan eivätkä muitakaan lintuja. Kotioloissa etenkin käsinkasvatetuilla linnuilla, jotka ovat leimaantuneet ihmiseen ja muodostaneet parisuhteen omistajansa kanssa, voi syntyä ongelmia, ellei osaa reagoida tilanteisiin sopivalla tavalla.

Kuten muutkin papukaijat arat ovat hyvin territoriaalisia, eli ne puolustavat elin-alueitaan. Luonnossa tällaisia alueita ovat lähinnä pesimäalue ja nukkumapaikka. Kotioloissa tällainen alue on tavallisesti häkki ja sen lähialue. Toisinaan se voi käsittää koko talon.

Isojen arojen koko ja ääni voi tulla monelle yllätyksenä. Jos on kiinnostunut aran pitä-

misestä lemmikkinä, eikä tilaa ole ylen määrin, pienemmät lajit ovat arattien ohella erinomaisia vaihtoehtoja isommille sukulaisilleen.

HANKINTA

Arojen ja ihmisen yhteiselo ei alkanut suinkaan eurooppalaisten löydettyä Amerikan vaan jo satoja vuosia aikaisemmin. Amerikan intiaanikulttuureissa niin Etelä-, Keski- kuin Pohjois-Amerikassa arat olivat hyvin arvostettuja ja niitä palvottiin jumalolentoina. Arkeologisista kaivannoista on löydetty luurankoja, höyheniä ja ara-kuvioiden koristeltuja ruukkuja ja muita esineitä alueilta, jotka sijaitsevat tuhansien kilometrien päässä niiden luontaisilta elinalueilta.

Aroja myös pidettiin tuolloin tarhoissa sulkienvuoksi. Varmuutta ei ole pesitettykään niitä, mutta kuitenkin vanhoja pönttöjä on löydetty noista kaivannoista. Ensimmäiset arat tuotiin Eurooppaan 1600-luvulla. Noista ajoista vielä tähän päivään asti suurin osa aroista, oli laji mikä tahansa, on pidetty yksinään vailla lajikumppanin seuraa.

Koska kaikki arat ovat uhanalaisia ja osa jo kuollut sukupuuttoon luonnosta tai on erittäin lähellä sukupuuttoa, ei kaikkein harvinaisimpia lajeja ole syytä pitää pelkkinä lemmikkeinä. Tällaisia lajeja ovat ainakin kaikki hyasinttiarat, siniara, sinikurkkuara, panamanara ja bolivialanara. Luonnosta pyydystettyjä lintuja, olivatpa ne mitä tahansa lajeja, ei ole syytä ostaa, jotta vielä luonnossa olevat kannat eivät vähenisi. Samoin on hybridien kanssa, mihin kenenkään ei ole syytä ryhtyä tai edes ketään kannustaa niiden kasvattamiseen ostamalla niitä.

Yleisimmät kasvatetuista lajeista ovat pikkuara, sepelara, brasilianara ja sinikeltaara. Suomessa ei kasvateta muita kuin sinikelta-araa, vihersiipiaraa ja pikkuaraa säännöllisesti.

Lintuja maahantuovat lemmikkiliikkeet pystyvät hankkimaan ulkomailta hyvinkin nopeasti myös muita aroja kuten sepelaroja ja brasilianaroja.

Vaikka brasilianara onkin yleisimpiä ja helposti lisääntyvä laji, kuuluu se kaikkein uhanalaisimpaan luokitukseen ja kaupan yhteydessä tulee sillä olla cites-todistus sen alkuperästä. Myös puna-ara ja sen hybridit tarvitsevat cites-sääntöjen perusteella cites-todistuksen.

Cites-todistuksen vaativia lajeja ovat:

- hyasinttiara, *Anodorhynchus hyacinthinus*
- indigoara, *Anodorhynchus leari*
- siniara, *Cyanopsitta spixii*
- sinikurkkuara, *Ara glaucogularis* myydään myös *Ara caninde* nimellä
- panamanara (iso-sotilasara), *Ara ambiguus ssp.*
- puna-ara, *Ara macao*
- smaragdiara (sotilasara), *Ara militaris*
- bolivialanara, *Ara rubrogenys*
- brasilianara, *Primolius maracana*
- sinipääara, *Primolius couloni*

Tietoa aroista:

[The Blue Macaws](#)

[Tambopata Macaw Project](#)

[Amigos de las Aves](#)

[Urban Scarlet Macaw & Parrot Conservation](#)



Hyasinttiara (Anodorhynchus hyacinthinus) on CITES I –laji.

Kuva: Milla Törhönen